

ҚЎШМА КОРХОНАЛАРДА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРНИ ХАЛҚАРО СТАНДАРТЛАР АСОСИДА ТРАНСФОРМАЦИЯ ҚИЛИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ

Асрор Махманазар ўғли ЮСУПОВ

мустақил изланувчи
Тошкент молия институти
Тошкент, Ўзбекистон

Аннотация

Мақолада қўшма корхоналарнинг миллий стандартлар асосида тузилган молиявий ҳисоботларини молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари асосида трансформация қилишнинг асосий йўналишлари таҳлил қилинган.

Таянч сўзлар: қўшма корхоналар, бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартлари, молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари, трансформация, параллел ҳисоб.

ОСОБЕННОСТИ ТРАНСФОРМАЦИИ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ СОВМЕСТНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ НА ОСНОВЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ

Юсупов Асрор Махманазар углы

независимый исследователь
Ташкентский финансовый институт
Ташкент, Узбекистан

Аннотация

В статье аналитически описаны основные направления трансформации финансовой отчетности совместных предприятий, составленных в соответствии с национальными стандартами, на основе международных стандартов финансовой отчетности.

Ключевые слова: совместные предприятия, национальные стандарты бухгалтерского учета, международные стандарты финансовой отчетности, трансформация, параллельный учет,

Республикаимизда 2021 йилдан бошлаб молиявий ҳисоботларни халқаро стандартлар асосида тузиш бўйича Президентимизнинг “Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига ўтиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ги 4611-сон қарорлари қабул қилинган. Мазкур қарор бўйича бугунги кунда акциядорлик жамиятлари ва йирик солиқ тўловчи корхоналар молиявий ҳисоботларини трансформация қилиш ёки параллел усул (тўғридан-тўғри МҲХС асосида ҳисоботларни тузиш) ёрдамида тузиб келмоқдалар.

Корхоналарда параллел усулни амалга оширишда биринчидан, кадрлар етишмаслиги, иккинчидан, харажатларнинг юқорилиги ва учинчидан, тўғридан-тўғри дастурий таъминотлардан фойдаланишнинг имконияти мавжуд эмас. Бундан келиб чиқиб корхоналар миллий стандартда тузилган молиявий ҳисоботларини халқаро стандартларга трансформация қилиш орқали амалга ошириб келмоқдалар.

Юқоридагиларга кўра корхоналарнинг молиявий ҳисоботларини трансформация қилиш усулидан фойдаланиб амалга ошириши харажатларнинг камайтирилишига ҳамда ташқи инвесторларни ўз вақтида ҳолис ва ишончли маълумотлар билан таъминлашга хизмат қилади. Бу эса мазкур мавзунинг нақадар бугунги кунда долзарб аҳамиятга эгалигини белгилаб беради.

Даставвал, трансформация сўзининг луғавий маъносига тўхталиб ўтайлик. Трансформация лот. Transformatio – ўзгариш, айланиш. 1) структура, шакл ва услубларини қайта ташкил этиш, фаолиятнинг мақсадли йўналишини ўзгартириш; 2) айланиш усулларида бири; халқаро ҳуқуқ нормаларини ички давлат ҳуқуқи нормаларига қайта ташкил қилиш маъноларини англатади [8].

Демак, бухгалтерия ҳисоби маъноларида трансформация мамлакатимизда амал қилинган қонунчиликка мувофиқ ҳисоб тизимидаги қоидалар, тамойиллар, усул ва услубларни ҳамда ахборотларни бошқа мамлакат ёки халқаро ҳуқуқ қоидаларига мувофиқлаштирган ҳолда айлантиришга, яъни янги маъно кашф этишга айтилади.

“Трансформация финансовой отчетности” google интернет саҳифаларида қуйидагича таъриф келтирилган: “Молиявий ҳисоботнинг трансформацияси – бу бухгалтерия ҳисобининг Россия тизими қоидаларига кўра тузилган ҳисоботдаги ҳисоб ахборотларини қайта гуруҳлаштириш ва ҳисобот моддаларига тузатишлар киритиш йўли билан МҲҲСларига мувофиқ молиявий ҳисоботларни тузиш жараёнидир” [9].

Фикримизча, таърифда келтирилган қайта гуруҳлаштириш, ҳисобот моддаларига тузатишлар киритиш каби фикрларига тўлиқ қўшилаемиз. Лекин, трансформация бу молиявий ҳисобот тузиш эмас, балки ағдариш жараёни дейилса, кўпроқ мақсадга мувофиқ бўлар эди.

«Baker Tilly Tashkent» МЧЖ АТ бошқаруви раиси Гўзал Исломова “МҲХС билан ишлашга тайёрмисиз” номли мақоласида молиявий ҳисобот трансформациясига “Хуллас, трансформация шундай таомилки, у ҳисобот санаси ҳолати бўйича ўтказилади ва у миллий ҳисоб стандартлари бўйича тайёрланган молиявий ҳисобот кўрсаткичларини унинг барча элементларини эътироф этиш, ўлчаш ва очиб беришнинг тегишли қоидаларини ҳисобга олган ҳолда МҲХС форматига ўтказиш учун зарур бўлган барча тузатишларни ўз ичига олади”, деб таърифлайди [3].

Ушбу таърифдаги “ҳисобот санаси ҳолати бўйича ўтказиладиган”, “эътироф этиш, ўлчаш ва очиб бериш” каби тушунчаларга тўлиқ қўшилаемиз, лекин трансформация жараёни фақат тузатишлар киритиш билан чегараланмайди, унинг жабҳалари кенгрокдир.

Россия олимлари томонидан бошқа манбаларда қуйидагича таъриф берилган: “Трансформация – Россия стандартлари бўйича тузилган ҳисобот маълумотлари базаси асосида халқаро стандартларга мувофиқлаштириш мақсадида классификациялар параметрларини ўзгартириш ва ҳисоб объектларини баҳолаш ҳамда улар тўғрисида ахборотларни очиклаш йўли билан МҲХСларига мувофиқ ҳолда ҳисобот тузиш жараёнидир” [10].

Трансформация қоидаларини белгилайдиган махсус МҲХС йўқ. Лекин, МҲХСга биринчи марта ўтишда 1-сон МҲХС “МҲХСларини биринчи марта қўллаш” стандарти қоидалари бажарилиши талаб этилади.

Профессор А.Н.Тўраевнинг фикрича, миллий стандартлар асосида тузилган молиявий ҳисоботларни халқаро стандартлар асосида тузилган молиявий ҳисоботга трансформация қилишнинг ягона методологияси мавжуд эмас [7].

Молиявий ҳисоботнинг трансформациясини таърифлашда унинг қайси санадаги ҳолат бўйича ўтказилиши, унинг асосий мазмуни миллий стандартлар асосида тузилган ҳисоботни халқаро стандартлар асосида тузилган молиявий ҳисоботга ўтказишга қаратилганлиги, трансформация жараёнида МҲХСларига мувофиқ ҳолатда қайта гуруҳлаштириш, қайта тан олиш, қайта баҳолаш, тузатишлар киритиш асосида халқаро талабларга жавоб берадиган ахборотларни шакллантирадиган янги тизимга ағдариш ва қайта ташкил қилиш жараёни эканлигига алоҳида урғу бериш лозим, деб ўйлаймиз. Молиявий ҳисобот бўйича тадқиқот натижалари асосида молиявий ҳисобот трансформациясига қуйидагича таърифни келтирамиз:

Молиявий ҳисобот трансформацияси – бу ҳисобот санаси ҳолати бўйича бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартлари асосида тузилган ҳисобот компонентлари моддаларини молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари қоидаларига мувофиқ ҳолда қайта гуруҳлаштириш, уларнинг моддаларини қайта тан олиш, қайта баҳолаш, тузатишлар киритиш асосида МҲХСлари ҳисоботлари ахборотларининг янги тизимига ағдариш ва қайта ташкил қилиш жараёнидир.

Республикамизда бухгалтерия ҳисоби йирик корхоналарда, шунингдек кўшма корхоналарда молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари асосида тузиш тартиби амалга оширилмоқда. Ҳозирги кунда кўшма корхоналар сони йилдан-йилга ортиб бормоқда. Улар сони қуйидаги жадвалда келтириб ўтилган.

1-жадвал

Фаолият кўрсатаётган хорижий капитал иштирокидаги корхона ва ташкилотлар сони

Йиллар	Жами	шундан:	
		Кўшма	Хорижий
01.01.2017	5008	2807	2201
01.01.2018	5517	3087	2430
01.01.2019	7560	4006	3554
01.01.2020	10382	5106	5276
01.01.2021	11781	5672	6109
01.01.2022	13289	5988	7301

1-жадвал натижаларидан кўриниб турибдики, бугунги кунда қўшма корхоналарнинг молиявий ҳисоботларини халқаро стандартлар асосида ташкил қилиши муҳим ҳисобланади.

Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари асосида бухгалтерия ҳисобини параллел равишда юритиш учун йирик харажатлар, яъни кадрларни қайта тайёрлаш, бухгалтерия ҳисобини автоматлаштириш ҳамда инглиз тилидаги ҳисоботларни халқаро стандартлар асосида ташкил қилиш муаммо ҳисобланади.

Шу сабабли, қўшма корхоналарнинг миллий стандартлар асосида тузилган молиявий ҳисоботларини халқаро стандартларга трансформация қилиш қулай ҳисобланади ҳамда инвесторларнинг ишончини таъминлашга хизмат қилади.

2-жадвал

2021 йил якуни бўйича мебель ва офис жиҳозлари ҳамда транспорт воситаларининг бошланғич (қайта тиклаш) қиймати ва жамғарилган эскириш қийматлари

Т/р	“АВС”ҚК АЖ нинг трансформация учун олинган айрим активлари	Суммаси, минг сўмда
1.	Мебель ва офис жиҳозларининг бошланғич (қайта тиклаш) қиймати	39 841,0
2.	Мебель ва офис жиҳозларининг жамғарилган эскириш суммаси	34 155,0
3.	Транспорт воситаларининг бошланғич (қайта тиклаш) қиймати	10 586 929,0
4.	Транспорт воситаларининг жамғарилган эскириш суммаси	1 574 583

2-жадвал маълумотларидан кўриш мумкинки, “АВС”АЖ нинг 2021 йил якуни бўйича мебельнинг бошланғич (қайта тиклаш) қиймати 39 841 000 сўмни, унинг жамғарилган эскириши эса 34 155 000 сўмни ташкил этади. Ўртадаги фарқ қолдиқ қиймат сифатида (3-жадвалга қаранг – Мебель ва офис жиҳозлари (0140): $39\,841 - 34\,155 = 5\,686$) эътироф этилади.

3-жадвал

“АВС” ҚК АЖ нинг 2021 йил 31 декабрь ҳолатига бухгалтерия баланси

Актив	Сумма	Пассив	Сумма
I қисм. Узоқ муддатли активлар		I қисм. Жорий мажбуриятлар ОРИЙ МАЖБУРИЯТЛАР	
Мебель ва офис жиҳозлари (0140)	5 686	Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга тўланадиган счётлар	329

Транспорт воситалари (0160)	9 012 346	Харидорлар ва буюртмачилардан олинган бўнақлар	12 793 758
Бошқа асосий воситалар	984	Бюджетга тўловлар бўйича қарз (турлари бўйича)	165937
Компьютер жиҳозлари ва ҳисоблаш техникаси	0	Суғурта бўйича тўловлар	3671
Қимматли қоғозлар	2 905 017	Тўланадиган дивидендлар	1 476 940
Асосий воситаларни харид қилиш	185 434	Меҳнат ҳақи бўйича ходимлар билан ҳисоблашишлар	11113
Молиявий ижара бўйича олинадиган тўловлар	23 292 491	Қисқа муддатли қарзлар	46500
Бошқа узоқ муддатли дебитор қарзлар	3 124 373	<i>II қисм. Узоқ муддатли мажбуриятлар</i>	
<i>II қисм. Жорий активлар</i>		Узоқ муддатли банк кредитлари	15 223 073
Хом ашё ва материаллар	46 859	Узоқ муддатли қарзлар	1 198 300
Еҳтиёт қисмлар	14 644	Пай ва улушлар	14 416 664
Идиш ва идишбоб материаллар	200	Узоқ муддатли активларни қайта баҳолаш бўйича тузатишлар	4 190 439
Инвентар ва хўжалик жиҳозлари	4590	Резерв капитали (фонди)	31587
Бошқа келгуси давр харажатлари	277	Текинга олинган мулк	350
Бошқа кечиктирилган харажатлар	98 474	Ҳисобот даврининг тақсимланмаган фойдаси (қопланмаган зарари)	6 728 296
Харидорлар ва буюртмачилардан олинадиган счётлар	4 500 266	Жамғарилган фойда (қопланмаган зарар)	352924
Бошқа дебиторлар қарзлари	12 149 354	Пассив бўйича умумий баланс	56 639 881
Ҳисоб - китоб счёти	548886		
Берилган қисқа муддатли қарзлар	750000		
Актив бўйича умумий баланс	56 639 881		

Акциядорлик жамияти мебель ва офис жиҳозларини дастлаб 30,0 млн. сўмга харид қилган, дейлик (4-жадвалнинг 2-бандига қаранг: 39 841 – 30 000 =9 841,0). Бунда биз қайта баҳолаш индексининг қуйидаги кўрсаткичига эга бўламиз:

$$39\,841 / 30\,000 = 1,328$$

Демак унинг эскириши ҳам мазкур индекс қийматига ошган (1,328*100=132,8%). Энди эскириш қиймати таркибидаги қайта баҳолаш қийматини аниқлаймиз:

$$34\,155 - 132,8\%$$

$$x - 100\%$$

$$x = 34155 * 100 / 132,8 = 25\,719,127$$

$$34155 - 25\,719,127 = 8\,435,873$$

Юқоридагилардан келиб чиқиб, қуйидаги бухгалтерия ўтказмасини амалга оширамиз:

<i>T/p</i>	<i>Дебет:</i>	<i>Кредит</i>	<i>Сумма, минг сўмда</i>
1	8510-«Узоқ муддатли активларни қайта баҳолаш бўйича тузатишлар» счёти	8720-«Жамғарилган фойда (қопланмаган зарар)» счёти	8 435,873

4-жадвалнинг 4-бандига қаранг.

4-жадвал

“АВС” ҚК АЖ нинг 2021 йил якуни бўйича молиявий ҳисоботларини молиявий ҳисоботларнинг халқаро стандартлари асосида трансформация қилиш мақсадида жамиятнинг айрим активлари бўйича амалга оширилган журнал ўтказмалари

<i>T/p</i>	<i>Журнал ўтказмалари</i>	<i>Сумма, минг сўмда</i>	<i>Дебет</i>	<i>Кредит</i>
2021 yil якуни бўйича tuzatish ўtkazmalati				
1.	Узоқ муддатли активларни қайта баҳолаш бўйича тузатишлар Жамғарилган фойда (қопланмаган зарар)	1 096 770,0	8510	8720
2.	Мебель ва офис жиҳозлари Узоқ муддатли активларни қайта баҳолаш бўйича тузатишлар	9 841,0	0140	8510
3.	Транспорт воситалари Узоқ муддатли активларни қайта баҳолаш бўйича тузатишлар	1 086 929	0160	8510
4.	Эскириш қийматига қўшилган қайта баҳолаш натижасидаги фарқ суммасига (Мебель ва офис жиҳозларининг эскириши Жамғарилган фойда (қопланмаган зарар))	8 435,873	8510	8720
5.	Эскириш қийматига қўшилган қайта баҳолаш натижасидаги фарқ суммасига (Транспорт воситаларининг эскириши Жамғарилган фойда (қопланмаган зарар))	161 133,0	8510	8720

“АВС” ҚК АЖ нинг яна бир ҳисоб объектини трансформациялаш жараёнини кўриб чиқамиз. 2-жадвал маълумотларидан кўриш мумкинки, мазкур акциядорлик жамиятидаги транспорт воситаларининг бошланғич (қайта тиклаш) қиймати 10 586 929 000 сўмни, уларнинг жамғарилган эскириши эса 1 574 583 000 сўмни ташкил этади. Ўртадаги фарқ қолдик

қиймат сифатида (3-жадвалга қаранг - Транспорт воситалари (0160):
10 586 929 – 1 574 583 = 9012346) эътироф этилади.

Акциядорлик жамиятининг харид қилинган барча транспорт воситаларини дастлаб жамият балансига кирим қилиш қиймати дейлик жами 9,5 млрд. сўмга тенг бўлсин (4-жадвалнинг 3-пунктига қаранг: 10 586 929 – 9 500 000=1 086 929). Бунда биз қайта баҳолаш индексининг қуйидаги кўрсаткичига эга бўламиз:

$$10\,586\,929 / 9\,500\,000 = 1,114$$

Демак уларнинг эскириши ҳам мазкур индекс қийматига ошган (1,114*100=111,4%). Эскириш қиймати таркибидаги қайта баҳолаш қийматини аниқлаймиз:

$$1\,574\,583 - 111,4\%$$

$$x - 100\%$$

$$x = 1\,574\,583 * 100 / 111,4 = 1\,413\,450$$

$$1\,574\,583 - 1\,413\,450 = 161\,133$$

Кўришиб турибдики, транспорт воситаларини эскириши қиймати таркибидаги қайта баҳолаш қиймати суммаси бир юз олтмиш бир миллион бир юз ўттиз уч минг сўмни ташкил этди.

Юқоридагиларга мувофиқ қуйидаги бухгалтерия ўтказмасини амалга оширамиз:

Т/р	Дебет:	Кредит	Сумма, минг сўмда
1	8510- «Узоқ муддатли активларни қайта баҳолаш бўйича тузатишлар» счёти	8720-«Жамғарилган фойда (қопланмаган зарар)» счёти	161 133,0

4-жадвалнинг 5-бандига қаранг.

4-жадвалнинг иккинчи ва учинчи бандлари бўйича берилган бухгалтерия ўтказмаларини трансформация амалга оширилгунга қадар берилган бухгалтерия ўтказмалари сифатида қабул қиламиз. Шунда 4-жадвалнинг 1-пункти бўйича берилган бухгалтерия ўтказмасига мувофиқ

8510-счётнинг дебет оборотидаги камайиш суммасини 8720-Жамғарилган фойда (қопланмаган зарар) счётидаги маблағларни оширишда акс эттирамиз.

4-жадвал маълумотларига асосан 8720-счётнинг кредит оборотини ҳисоблаб чиқамиз: $1\,096\,770 + 8\,435,873 + 161\,133 = 1\,266\,338,87$.

5-жадвал

Бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартларидан молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига ўтишда “АВС” ҚК АЖ нинг иккита ҳисоб объекти бўйича “Молиявий ҳолат тўғрисида” ги ҳисоботидаги ўзгаришлар

Баланс моддалари бўйича кўрсаткичлар	Баланс бўйича	Тузатиш ёзувлари		МҲХС га ўтгандан кейинги ўтказмалар
		ДТ	КТ	
Активлар				
Узоқ муддатли активлар				
Мебель ва офис жиҳозлари (0140)	5 686			5 686
Транспорт воситалари (0160)	9 012 346			9 012 346
Бошқа асосий воситалар (0190)	984 000			984 000
Қимматли қоғозлар	2 905 017			2 905 017
Асосий воситаларни харид қилиш	185 434			185 434
Молиявий ижара бўйича олинадиган тўловлар	23 292 491			23 292 491
Бошқа узоқ муддатли дебитор қарзлар	3 124 373			3 124 373
Жами узоқ муддатли активлар	38 526 331			38 526 331
Жорий активлар				
Хом ашё ва материаллар	46 859			46 859
Эҳтиёт қисмлар	14 644			14 644
Идиш ва идишбоб материаллар	200			200
Инвентар ва хўжалик жиҳозлари	4590			4590
Бошқа келгуси давр харажатлари	277			277
Бошқа кечиктирилган харажатлар	98 474			98 474
Харидорлар ва буюртмачилардан олинадиган счётлар	4 500 266			4 500 266
Бошқа дебиторлар қарзлари	12 149 354			12 149 354
Ҳисоб - китоб счёти	548886			548886
Берилган қисқа муддатли қарзлар	750000			750000
Жами жорий активлар	28 113 550			28 113 550
Жами активлар	56 639 881			56 639 881
Капитал ва мажбуриятлар				
Капитал				
Пай ва улушлар (8330)	14 416 664			14 416 664
Узоқ муддатли активларни қайта	4 190 439	1 266		2 924 100,13

баҳолаш бўйича тузатишлар (8510)		338,87		
Резерв капитали (фонди) (8520)	31587			31587
Текинга олинган мулк	350			350
Ҳисобот даврининг тақсимланмаган фойдаси (қопланмаган зарари) (8710)	6 728 296			6 728 296
Жамғарилган фойда (қопланмаган зарар) (8720)	352924		1 266 338,87	1 619 262,87
Жами капитал	25 270 260			25 270 260
Мажбуриятлар				
Узоқ муддатли мажбуриятлар				
Узоқ муддатли банк кредитлари	15 223 073			15 223 073
Узоқ муддатли қарзлар	1 198 300			1 198 300
Жами узоқ муддатли мажбуриятлар	16 421 373			16 421 373
Жорий мажбуриятлар				
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга тўланадиган счётлар	329			329
Харидорлар ва буюртмачилардан олинган бўнақлар	12 793 758			12 793 758
Бюджетга тўловлар бўйича қарз (турлари бўйича)	165937			165937
Суғурта бўйича тўловлар	3671			3671
Тўланадиган дивидендлар	1 476 940			1 476 940
Меҳнат ҳақи бўйича ходимлар билан ҳисоблашишлар	11113			11113
Қисқа муддатли қарзлар	46500			46500
Жами жорий мажбуриятлар	14 498 248			14 498 248
Жами мажбуриятлар	30 919 621			30 919 621
Жами капитал ва мажбуриятлар	56 639 881			56 639 881

4-жадвал маълумотларидан фойдаланиб, 8510-счётнинг жами дебет оборотини ҳисоблаймиз: $1\,096\,770 + 8\,435,873 + 161\,133 = 1\,266\,338,87$

1. 4- ва 5-жадвал маълумотлари асосида хулоса қилиш мумкинки, эскириш қийматига қўшилган қайта баҳолаш натижасидаги фарқ ҳам, агар қайта баҳолаш натижасида мулк қиймати ортадиган бўлса 8510-счётнинг кредит обороти кўпайишига сабаб бўлар экан. Мазкур кўпайишни биз жамият МҲХС га ўтиши муносабати билан жамғарилган фойданинг кўпайишига олиб борар эканмиз.

2. Биз мазкур мақолада бухгалтерия ҳисобининг асосий принциплари бўлган *узлуксизлик, ишончлик ва кўрсаткичларнинг*

қийёсланувчанлиги принциплари бузилмаслигини таъминлаш мақсадида соддароқ тилда фақатгина иккита ҳисоб объектини бухгалтерия ҳисоби миллий стандартларидан молиявий ҳисоботларнинг халқаро стандартларига трансформация қилиш жараёнини кўриб чиқдик.

3. Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига ўтган корхоналарда тартибга мувофиқ (ўтиш давридан бошлаб) узоқ муддатли активларни қайта баҳолаш бўйича тузатишларда асосий восита қиймати ошган тақдирда унинг ошган қиймати корхонанинг фойда солиғини ҳисоблашда солиқ солинадиган базага киритилади.

ФЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР:

1. Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида: Ўзбекистон Республикаси 2016 йил 13 апрель ЎРҚ-404-сон Қонуни. (Янги таҳрири). WWW.Lex.uz

2. Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига ўтиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 24 февраль РҚ-4611-сон Қарори. WWW.Lex.uz

3. Исломова Г. МҲХС билан ишлашга тайёرمىсиз? //Солиқ ва божхона хабарлари, 2015. – №26. – Б.2.

4. Международные и российские стандарты бухгалтерского учета: сравнительный анализ, принципы трансформации, направления реформирования / Под ред. С. А. Николаевой Изд. 3-е перераб. и доп. – Москва: Анаметика-Пресс, 2003. – 672 с.

5. Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари. <http://finansist.uz/uz/moliyaviy-hisobotning-xalqaro-standartlari-ozbekistonda-qollanilishi/> 2018 й.

6. Палий В.Ф. Международные стандарты учета и финансовой отчетности: учебник для высш. образование. 3-е изд., испр. и доп. – Москва: ИНФРА-М, 2008. – 512 с.

7. Тўраев А.Н., Музропова Ш. Молиявий ҳисоботларни халқаро стандартлар асосида трансформация қилиш жараёни // Бозор, пул кредит, 2021. – № 5. – Б.60-67. <https://bpk.uz/>.

8. [dic.academic.ru/dic.nsf/dic_economic_law/16427/ТРАНСФОРМАЦИЯ](http://dic.academic.ru/dic.nsf/dic_economic_law/16427/)

9. www.i-ias.ru/blog/competition-page/ Трансформация отчетности по МСФО

10. www.i-ias.ru/blog/competition_page/transformacia_msfo.html.

Трансформация бухгалтерской отчетности по МСФО.